

Hipogeu de Josep Arnau Presas

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Cementiri de Sinera (Camí de La Pietat, s/n)
Emplaçament Turó de la Pietat

Coordenades:

Latitud: 41.578351202347
Longitud: 2.546124458313
UTM Est (X): 462164
UTM Nord (Y): 4603062

Classificació

Número de fitxa 08006 - 127
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Element urbà
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1907
Autoria de l'element: Venanci Vallmitjana
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari Sí (IPAC)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Fitxes associades:
[Cementiri de Sinera](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

Conjunt escultòric en marbre blanc, obra de Venanci Vallmitjana, que representa la Santíssima Trinitat. Està feta a mida natural i la seva presència impressiona al visitant. La figura del Pare està representada per una imatge acollidora d'un home gran amb barba que al seu pit hi té un colom amb les ales esteses que representa l'Esperit Sant. El fill està repenjat en el pare, amb el cap de costat, i té, als seus peus, un angelet. Tot el grup s'aguantava en una massa pètria que fa la sensació d'uns núvols, element, el qual, fa que el conjunt no faci la sensació de pesat i puja la sensació de magnificència.

Es tracta d'una peça de depurat realisme, inspirada en una terracota esmaltada feta pel mateix autor. Existeix una rèplica d'aquesta obra al cementiri del Poblenou (1917 ca).

Observacions:

Arenys de Mar ha tingut un bon nombre de personatges il·lustres que s'han volgut enterrar aquí, tot i passar molts anys fora de la vil·la. Alguns d'ells són la família Cabirol, la família Ramis; industrials com Andreu Gurí i Sala, la família Castells i Simon, la família Mollfulleda, la família Riera; indians com la família Castelló, Antoni Torrent i Carbonell, Andreu Lloveras i Riera o Francesc Masseguer i Campins.

Però, per sobre de tot, destaca el ressò que li ha donat, no només al cementiri sinó a tot el poble, l'escriptor Salvador Espriu, enterrat en un simple i humil nínxol. Espriu, com resa la placa que hi ha al costat del seu nínxol, va convertir el cementiri en el centre del seu univers literari de Sinera. En l'obra d'Espriu, presidida per la mort, el cementiri, atalaia entre el mar i el cel, símbols d'eternitat, esdevé el destí últim i constant referència tant del jo íntim del poeta com dels seus personatges sinerencs. També hi reposen altres escriptors, com Fèlix Cucurull o Lluís Ferran de Pol.

"Acaba aquí el viatge. Quan baixo de la barca, sabia a ulls clucs com és al meu davant, sempre pujat per cabres i per mates d'espígol, de fonoll, de llet de bruixa que a penes mouen aquelles primes mans de l'ora quieta desvetllada al cim, el Mal Temps. Límits estrictes d'una vella terra: el seguici dels xiprers rere el carro del sol que se'n va trontollant pels llargs i secs rials i feia, en tramuntar, de la petita carena llum i llunyania de l'horitzó de ponent. He donat la meua vida pel difícil guany d'unes poques paraules despallades. He vist la meua vida com un mur en el silenci de la tarda i el seu pas". (Llibre de Sinera XXXV).

L'Ajuntament edità (BADOSA, Josep i VIADER, Montse; nn.cc) un itinerari on hi figura aquest element.

Història

A principis del segle XIX, es prohibeixen les inhumacions dins els nuclis urbans. Per aquest motiu els ajuntaments construeixen nous cementiris als afores. En el cas d'Arenys de Mar succeeix l'any 1816. Aquest nou cementiri es construeix en el mateix indret que l'actual. Es tracta d'un recinte quadrangular amb més de 300 nínxols i inclou l'antiga ermita de La Pietat.

Però, al fer-se petit, es decideix fer-ne un de nou, just al costat mateix. La construcció es realitza entre els anys 1865 i 1867 i és Domingo Casacuberta, agrimensor, qui el projecta; però signa els plànols l'arquitecte Elies Rogent. Es finança per recaptació entre els vilatans i els indians. És en aquest moment quan s'enderroquen la torre de guaita El Far, l'ermita de la Pietat i l'antic cementiri de 1816.

Amb el nou cementiri en funcionament, el recinte del vell es converteix en l'espai destinat als no catòlics i als suïcides, que no podien ser enterrats, segons les prescripcions de l'Església Catòlica, en terreny sagrat. El primer en ser-hi enterrat és Joan Baptista Cassà, mecenes i lliurepensador, com es deia abans. A mitjans del segle XX deixa d'utilitzar-se i l'any 1988 les restes es trasllades al recinte general.

La capella no s'enllestí fins al 31 de desembre de 1867.

L'any 1895 s'inaugura la reforma del traçat del camí del cementiri que permetrà el pas de carruatges, cosa que evità la conducció dels cadàvers a pes de braços. Al final del 1917 el cementiri pren la configuració actual, en construir-se al centre de la zona d'eixample el darrer bloc de nínxols, que s'ornamenta en la cara corresponent a l'eix ascendent del cementiri amb la construcció de deu nínxols de luxe emmarcats per columnes de pedra artificial.

Des d'aleshores el cementiri no ha modificat la seva estructura en planta.

Bibliografia

BADOSA, Josep i VIADER, Montse (nn.cc). *Un recorregut per Arenys de Mar*. Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Arenys de Mar.

BADOSA, J; DOÑATE, C; MESTRE, F; RABELLA, J; RAMIS, C i RIBA, J.M. (1972). Treball – Inventari sobre el patrimoni artístic-arquitectònic d'Arenys de Mar, segles XVI-XX. Inèdit.

BADOSA, Josep i MILÀ, Salvador (1990). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. Ajuntament d'Arenys de Mar; Aprovat pel Ple en data 22 de març de 1990.

Enllaços d'interès:

[Geoportal del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya](#)
[Associació de Cementiris Significatius Europeus \(ASCE\)](#)

